

*Projekt
z dnia 18 stycznia 2012 r.*

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia r.

w sprawie przeprowadzania konkursu na stanowisko referendarza sądowego

Na podstawie art. 149a § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania oraz etapy i przebieg konkursu na stanowisko referendarza sądowego, zwanego dalej „konkuresem”;
- 2) skład komisji konkursowej, zwanej dalej „komisją”, oraz sposób i tryb jej działania;
- 3) zakres i sposób udostępniania kandydatowi informacji o przebiegu i wynikach konkursu.

§ 2. 1. Prezes sądu, w którym znajduje się wolne stanowisko referendarza sądowego, wyznacza termin i miejsce konkursu, a następnie informuje o konkursie co najmniej na 30 dni przed jego rozpoczęciem.

2. Ogłoszenie o konkursie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres sądu;
- 2) oznaczenie konkursu;
- 3) określenie liczby wolnych stanowisk referendarza sądowego;
- 4) termin i miejsce przeprowadzenia konkursu;
- 5) określenie wymaganych dokumentów, o których mowa w § 3 ust. 1;
- 6) termin i miejsce złożenia przez kandydata zgłoszenia o przystąpieniu do konkursu, zwanego dalej „zgłoszeniem”.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698, z 2008 r. Nr 223, poz. 1457, Nr 228, poz. 1507 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 1, poz. 4, Nr 9, poz. 57, Nr 26, poz. 156 i 157, Nr 56, poz. 459, Nr 157, poz. 1241, Nr 178, poz. 1375, Nr 219, poz. 1706 i Nr 223, poz. 1777, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 205, poz. 1364 oraz z 2011 r. Nr 109, poz. 627, Nr 126, poz. 714 i Nr 203, poz. 1192.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o konkursie w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 3. 1. Do zgłoszenia kandydat dołącza:

- 1) wniosek o zatrudnienie na stanowisku referendarza sądowego;
- 2) życiorys i informację o przebiegu kariery zawodowej;
- 3) oryginał lub urzędowo poświadczony odpis dyplomu ukończenia aplikacji ogólnej albo zaświadczenie o zdany egzaminie sędziowskim, prokuratorskim, notarialnym, adwokackim lub radcowskim;
- 4) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby konkursu;
- 5) 3 aktualne fotografie zgodne z wymaganiami stosowanymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

2. Do zgłoszenia kandydat może dołączyć dokumenty potwierdzające dodatkowe kwalifikacje i osiągnięcia.

§ 4. Kandydat składa wymagane dokumenty bezpośrednio w siedzibie sądu albo nadaje drogą pocztową, z podaniem oznaczenia konkursu. W przypadku nadania dokumentów drogą pocztową, za datę ich złożenia uważa się datę stempla pocztowego.

§ 5. 1. Zgłoszenia kandydatów przyjmuje prezes sądu w terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie.

2. Po sprawdzeniu, czy zgłoszenia spełniają wymogi formalne określone w § 3 ust. 1 oraz czy kandydaci odpowiadają wymaganiom określonym w art. 149 § 1 ustawy, prezes sądu ustala listę kandydatów dopuszczonych do konkursu i umieszcza ją w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie sądu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 7 dni przed terminem rozpoczęcia konkursu.

3. Lista, o której mowa w ust. 2, zawiera imiona i nazwiska kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania.

§ 6. 1. Prezes sądu powołuje komisję składającą się z trzech sędziów i wskazuje jej przewodniczącego, nie później niż na 14 dni przed terminem rozpoczęcia konkursu.

2. Przewodniczący komisji wyznacza spośród jej członków sekretarza komisji.

3. Członkiem komisji nie może być sędzia, który z kandydatem przystępującym do konkursu pozostaje w stosunku małżeństwa, pokrewieństwa albo powinowactwa do czwartego stopnia, w stosunku przysposobienia bądź też we wspólnym pożyciu. Członkiem komisji nie

www.inforlex.pl

może być również sędzia, co do którego zachodzą okoliczności mogące wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności przy przeprowadzaniu konkursu. Sędziowie przy powołaniu do składu komisji składają w tym przedmiocie stosowne oświadczenia.

4. Jeżeli sędzia powołany na członka komisji nie może brać udziału w jej pracach, prezes sądu niezwłocznie wyznacza innego sędziego.

§ 7. 1. Konkurs jest przeprowadzany w formie pisemnej. Praca konkursowa składa się z dwóch części:

- 1) testu obejmującego 36 pytań z zakresu prawa cywilnego, postępowania cywilnego oraz z zakresu prawa handlowego;
- 2) dwóch kazusów, których rozwiązanie polega na opracowaniu projektu postanowienia sądu wraz z uzasadnieniem – po jednym z zakresu prawa cywilnego, postępowania cywilnego lub prawa handlowego oraz z zakresu postępowania wieczystoksięgowego.

2. Komisja przygotowuje zadania testowe i kazusy, o których mowa w ust. 1, mając na względzie konieczność oceny:

- 1) podstawowej wiedzy kandydatów w dziedzinach prawa wskazanych w ust. 1 pkt 1;
- 2) umiejętności stosowania przepisów prawa oraz formułowania wypowiedzi, z uwzględnieniem wymogów poprawności językowej, logiki wyводу i argumentacji prawniczej.

3. Konkurs trwa 90 minut i odbywa się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających kandydatom samodzielną pracę, w obecności wszystkich członków komisji. Kandydat może posługiwać się tekstami aktów prawnych udostępnionymi przez komisję.

4. Opuszczenie sali w trakcie konkursu jest dopuszczalne w wyjątkowych wypadkach, pod nadzorem członka komisji wskazanego przez przewodniczącego komisji.

5. Każda praca konkursowa podlega sprawdzeniu przez dwóch członków komisji. Za każde prawidłowe rozwiązanie zadania testowego komisja przyznaje 1 punkt; w przypadku dokonania przez kandydata zmian zakreślonych odpowiedzi za dane zadanie testowe komisja przyznaje 0 punktów. Każdy z kazusów komisja ocenia w skali od 0 do 6 punktów.

§ 8. Do zatrudnienia na stanowisku referendarza sądowego mogą być zakwalifikowani kandydaci, którzy uzyskali co najmniej 28 punktów z części testowej konkursu oraz co najmniej 8 punktów za rozwiązania kazusów.

§ 9. 1. Po zakończeniu konkursu komisja oblicza niezwłocznie liczbę punktów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów i wskazuje kandydata, który uzyskał najwyższą liczbę.

W razie uzyskania przez kilku kandydatów tej samej liczby punktów komisja dokonuje wyboru kandydata, biorąc pod uwagę doświadczenie w stosowaniu prawa oraz dodatkowe kwalifikacje i osiągnięcia wynikające z dokumentów dołączonych do zgłoszenia.

2. Jeżeli nabór był prowadzony na więcej niż jedno stanowisko referendarza sądowego, komisja ustala listę kandydatów zakwalifikowanych do zatrudnienia. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy wyłanianiu rezerwowej listy kandydatów.

§ 10. 1. Sekretarz komisji sporządza protokół przebiegu konkursu obejmujący w szczególności:

- 1) listę kandydatów, którzy przystąpili do konkursu;
- 2) wyniki i oceny uzyskane przez poszczególnych kandydatów;
- 3) wskazanie kandydata albo listy kandydatów zakwalifikowanych do zatrudnienia, a jeżeli komisja wyłoniła listę rezerwową kandydatów – także wskazanie tej listy.

2. Protokół przebiegu konkursu wraz z dokumentacją komisja przekazuje niezwłocznie prezesowi sądu.

§ 11. Jeżeli żaden z kandydatów nie uzyskał liczby punktów określonej w § 8, prezes sądu zarządza przeprowadzenie kolejnego konkursu.

§ 12. 1. Informację o wynikach konkursu prezes sądu umieszcza w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie sądu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Informacja o wynikach konkursu zawiera w szczególności:

- 1) imiona i nazwiska kandydatów biorących udział w konkursie;
- 2) listę kandydatów wybranych lub imię i nazwisko kandydata wybranego na stanowisko, na które przeprowadzany był konkurs, albo informację, że żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej liczby punktów;
- 3) wyniki poszczególnych kandydatów;
- 4) listę kandydatów rezerwowych albo informację, że taka lista nie została sporządzona.

3. Kandydatowi, po okazaniu dokumentu tożsamości, udostępnia się do wglądu, w sekretariacie prezesa sądu, protokół przebiegu konkursu w części obejmującej jego wyniki i oceny.

§ 13. Informację o wynikach konkursu prezes sądu przedstawia prezesowi sądu apelacyjnego, chyba że żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej liczby punktów.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 marca 2012 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 203, poz. 1192) został wprowadzony do ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm., zwanej dalej „u.s.p.”) tryb konkursowy naboru kandydatów na stanowiska referendarza sądowego. Zgodnie z dodanym art. 149a § 1 u.s.p. konkurs ma na celu wyłonienie kandydata o największej wiedzy i najwyższych umiejętnościach, predyspozycjach i zdolnościach ogólnych, niezbędnych do wykonywania obowiązków referendarza sądowego.

Ustawodawca zobowiązał jednocześnie Ministra Sprawiedliwości do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania konkursu na stanowisko referendarza sądowego, w szczególności skład komisji konkursowych oraz sposobu i trybu ich działania, etapów i przebiegu konkursu, a także zakresu i sposobu udostępniania informacji kandydatowi, mając na uwadze właściwy dobór kadry referendarzy w sądach (art. 149a § 2 u.s.p.).

Przepisy ustawy wskazują przede wszystkim, że nabór kandydatów na wolne stanowiska referendarza sądowego organizuje się w trybie konkursu, wymagając informowania o organizowanym konkursie w drodze publicznych ogłoszeń; określają również organ przeprowadzający konkurs, którym jest komisja konkursowa powoływana przez prezesa organizującego konkurs.

Niezależnie od przytoczonych regulacji, przepisy u.s.p. określają wymagania, które muszą spełnić osoby zatrudniane na tym stanowisku (art. 149 § 1).

Rolę organizatora konkursu pełni zatem prezes sądu, w którym znajduje się wolne stanowisko referendarza sądowego. Do niego, poza ustawowym obowiązkiem dokonania ogłoszenia o konkursie, należy wyznaczenie terminu i miejsca konkursu, przyjmowanie zgłoszeń i ich formalna weryfikacja, przede wszystkim z punktu widzenia kompletności dokumentów wymaganych od kandydatów przy złożeniu zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu oraz spełniania przez kandydatów wymagań formalnych określonych w art. 149 § 1 u.s.p. Warunki formalne zgłoszenia zostały określone w przepisach rozporządzenia. Po powołaniu komisji konkursowej, której zadaniem jest przeprowadzenie konkursu, prezes sądu pozostaje jego organizatorem, odpowiedzialnym w szczególności za zapewnienie prawidłowego przekazywania kandydatom informacji o wynikach konkursu.

Kandydaci, po przystąpieniu do konkursu, będą mogli uzyskiwać niezbędne informacje o wynikach konkursu i ewentualnych decyzjach komisji konkursowej w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie sądu, w którym przeprowadzany jest nabór. Niezależnie, po przeprowadzeniu konkursu, każdy z kandydatów będzie mógł uzyskać wgląd do protokołu przebiegu konkursu. Biorąc natomiast pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystego i prawidłowego informowania kandydatów o przebiegu i wynikach konkursu, w tym o wynikach jego poszczególnych etapów, ustalono w przepisach rozporządzenia zakres obowiązków organizatora konkursu w tym zakresie.

Prezes sądu wyznacza termin oraz miejsce konkursu informując o tym na co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem konkursu. Przepisy rozporządzenia precyzują także informacje, jakie powinno zawierać ogłoszenie o konkursie. Wskazuje się ponadto, że wyznaczony w ogłoszeniu o konkursie termin składania przez kandydatów na stanowisko referendarza sądowego zgłoszeń o przystąpieniu do konkursu nie może być krótszy niż 14 dni. Ustalenie co najmniej 14-dniowego terminu ma na celu zapewnienie kandydatom realnych możliwości uzyskania informacji o ogłoszeniu i jednocześnie stanowić ma gwarancję udziału w konkursie możliwie największej liczby kandydatów, co z kolei stwarzać będzie możliwość wyłonienia kandydata lub kandydatów o najwyższych kwalifikacjach zawodowych, umiejętnościach i predyspozycjach.

Konkurs, będzie przeprowadzany w formie pisemnej, na którą ma się składać część testowa i część opisowa, polegająca na rozwiązaniu dwóch kasusów. Ma to służyć sprawdzeniu podstawowych wiadomości teoretycznych i umiejętności praktycznych z zakresu prawa cywilnego materialnego i procesowego lub handlowego oraz postępowania wieczystoksięgowego. Sprawdzian wiedzy i umiejętności kandydata we wskazanym zakresie jest niezbędny z punktu widzenia zakresu zadań powierzanych referendarzom sądowym, także w kontekście potrzeb kadrowych danego sądu; pozwoli również na sprawdzenie umiejętności formułowania wypowiedzi i argumentacji.

Zadania komisji konkursowej to przede wszystkim: opracowanie zadań na część testową i kasusów na część opisową konkursu – przy uwzględnieniu omówionych wyżej założeń przyjętych dla poszczególnych części konkursu, ocena prac kandydatów oraz wyłonienie kandydata lub listy kandydatów zakwalifikowanych do zatrudnienia, a ewentualnie także listy rezerwowej, o której mowa w art. 155a § 5 u.s.p, do którego to przepisu odsyła art. 149a § 1 zdanie 2-gie u.s.p.

W rozporządzeniu przyjęto, że członkami komisji konkursowej będą wyłącznie sędziowie, przy czym jeden z nich pełnić będzie rolę przedstawiciela prezesa sądu i jednocześnie

www.inforlex.pl

przewodniczącego komisji. Można założyć, że w praktyce do składu komisji konkursowej będą powoływani przewodniczący wydziałów, w których obsadzane będą stanowiska referendarza sądowego, lub sędziowie, do których zakresu obowiązków należy rozpoznawanie skarg na orzeczenie referendarza sądowego, bądź też sędziowie wizytatorzy. W przepisach rozporządzenia przewidziano natomiast okoliczności wyłączające sędziego od udziału w pracach komisji, w danym konkursie.

W przepisach rozporządzenia został określony sposób oceniania kandydatów przez komisję konkursową w poszczególnych częściach konkursu, zostały również ustalone zasady wyłonienia kandydata, bądź listy kandydatów zakwalifikowanych do zatrudnienia. Te same zasady będą obowiązywały w sytuacji, gdy po przeprowadzeniu konkursu komisja zdecyduje się wyłonić rezerwową listę kandydatów.

Rozporządzenie przyjmuje punktowy system oceniania kandydatów zarówno w części testowej, jak i części opisowej konkursu, określając jednocześnie minimalne progi kwalifikacyjne, które wprowadza się odrębnie w zakresie części testowej i opisowej. Takie rozwiązanie wydaje się konieczne, biorąc pod uwagę założenie ustawodawcy o konieczności zapewnienia właściwego doboru kadry referendarzy w sądach. Ustalenie progów kwalifikacyjnych w przepisach projektowanego rozporządzenia ma zatem na celu wyeliminowanie praktyki dowolnego zatrudniania na tych stanowiskach niekiedy przypadkowo zgłaszających się kandydatów. Temu też celowi służy wprowadzenie zasady, że w przypadku braku kandydatów, którzy uzyskali minimalną wymaganą liczbę punktów, prezes sądu zarządza przeprowadzenie nowego konkursu.

Dalszy proces obsadzania stanowiska referendarza sądowego będzie polegał przede wszystkim na przekazaniu prezesowi właściwego sądu apelacyjnego informacji o wynikach konkursu, chyba że żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej liczby punktów, a następnie podjęciu przez prezesa sądu apelacyjnego czynności zmierzających do mianowania wyłonionego w drodze konkursu kandydata na stanowisko referendarza sądowego (zgodnie z art. 150 § 3 u.s.p. w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw).

Materia objęta projektowanym rozporządzeniem nie stanowi przedmiotu regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie wymaga notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia www.inforlex.pl

23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja.

Projekt rozporządzenia zawiera regulacje, które dotyczą przede wszystkim kandydatów na stanowiska referendarzy sądowych oraz osób uczestniczących w procedurze naboru na te stanowiska, jak również funkcjonowania samych sądów.

2. Zakres konsultacji społecznych.

Projekt został przekazany do zaopiniowania Krajowej Radzie Sądownictwa, a w ramach konsultacji społecznych – Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszeniu Sędziów „Themis” oraz Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Referendarzy Sądowych.

Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała projekt pozytywnie, zwracając jedynie uwagę, że w przypadku powierzenia referendarzom sądowym niektórych czynności w postępowaniu karnym będzie należało rozważyć ewentualną zmianę rozporządzenia w odniesieniu do zakresu wiedzy podlegającej sprawdzeniu w trakcie konkursu.

Stowarzyszenie Sędziów „Themis” zaproponowało zmianę przepisu dotyczącego powoływania członków komisji konkursowej poprzez wyeliminowanie wskazania, że w skład komisji wchodzi przedstawiciel prezesa, szczególnie, że wszyscy członkowie komisji są powoływani przez tego prezesa. Propozycja ta została uwzględniona.

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” nie zgłosiło uwag do projektu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa w części „15-Sądy powszechne” oraz w części „37-Sprawiedliwość”, ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w postaci wzrostu wydatków.

Wydatki związane z obsadzeniem wolnych stanowisk referendarskich są ponoszone w ramach środków zaplanowanych w budżecie, a wdrożenie projektowanych rozwiązań nie będzie angażowało dodatkowych środków budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Regulacja nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.